

Årsrapport 2018

Dansk Sprognævn

Indholdsfortegnelse

1. Påtegning	4
2. Beretning	5
2.1 Præsentation af virksomhed	5
2.1.1 Mission	6
2.1.2 Vision.....	6
2.1.3 Hovedopgaver	6
2.2 Ledelsesberetning	6
2.2.1 Årets økonomiske resultat	6
2.2.2 Virksomhedens drift, anlæg og administrative ordninger.....	8
2.2.3 Overført overskud.....	8
2.2.4 Årets faglige resultater	8
2.3 Kerneopgaver	10
2.3.1 Opgaver og resurser: Skematisk oversigt	10
2.3.2 Opgaver og resurser: Uddybende oplysninger.....	11
2.4 Målrapportering.....	12
2.4.1 Målrapportering del 1: Oversigt over årets resultatopfyldelse.....	12
2.4.2 Målrapportering del 2. Uddybende analyser og vurderinger.....	13
2.5 Forventninger til det kommende år.....	26
3. Regnskab	28
3.1 Anvendt regnskabspraksis	28
3.2 Resultatopgørelse mv.	28
3.2.1 Resultatdisponering	29
3.2.2 Forklaring af tilbageførte hensættelser og periodiseringsposter	30
3.3 Balancen.....	30
3.3.1 Aktiver	31
3.3.2 Passiver.....	31
3.4 Egenkapitalforklaring	31
3.5 Likviditet og låneramme	32
3.6 Opfølgning på lønsumsloft	32
3.7 Bevillingsregnskabet.....	33
3.8 Udgiftsbaserede hovedkonti.....	33
4. Bilag	34

Oversigt over tabeller, noter og bilag

Beretning

Tabel 1.: Virksomhedens økonomiske hoved- og nøgletal

Tabel 2.: Virksomhedens hovedkonti

Tabel 2a.: Overskud, hovedkonto

Tabel 2b: Målopfyldelse 2018

Tabel 3.: Sammenfatning af økonomi for virksomhedens produkter/opgaver

Tabel 4.: Årets resultatopfyldelse

Tabel 5.: Forventninger til det kommende år

Regnskab

Tabel 6.: Resultatopgørelse

Tabel 7.: Resultatdisponering af året overskud

Tabel 8.: Balancen

Tabel 9.: Egenkapitalforklaring

Tabel 10.: Udnyttelse af låneramme

Tabel 11.: Opfølgning på lønsumsloft

Tabel 12.: Bevillingsregnskab

Tabel 12a.: Udgiftsbaserede hovedkonti

4.1 Noter til resultatopgørelse og balance

Tabel 13.: Note 1. Immaterielle anlægsaktiver

Tabel 14.: Note 2. Materielle anlægsaktiver

Tabel 14a.: Note 3. Hensatte forpligtelser

4.2 Indtægtsdækket virksomhed

Tabel 15.: Oversigt over akkumuleret resultat for indtægtsdækket virksomhed

4.3 Tilskudsfinansierede aktiviteter

Tabel 18.: Oversigt over tilskudsfinansieret aktiviteter (underkonto 97)

Tabel 18a.: Oversigt over tilskudsfinansieret forskningsvirksomhed (underkonto 95)

4.4 It-omkostninger

Tabel 21.: It-omkostninger

4.5 Supplerende bilag

Note 1: Personaleomkostninger

1. Påtegning

Årsrapporten omfatter

Årsrapporten omfatter de hovedkonti på finansloven som Dansk Sprognævn, CVR 59190628, er ansvarlig for: § 21.32.07. Dansk Sprognævn, herunder de regnskabsmæssige forklaringer som skal tilgå Rigsrevisionen i forbindelse med bevillingskontrollen for 2018.

Påtegning

Der tilkendegives hermed:

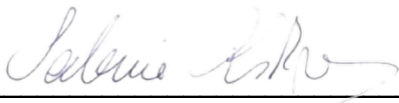
1. at årsrapporten er rigtig, dvs. at årsrapporten ikke indeholder væsentlige fejlinformationer eller udeladelser, herunder at målostillingen og målrapporteringen i årsrapporten er fyldestgørende,
2. at de dispositioner, som er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåelse af aftaler og sædvanlig praksis, og
3. at der er etableret forretningsgange, der sikrer en økonomisk hensigtsmæssig forvaltning af de midler og ved driften af de institutioner, der er omfattet af årsrapporten.

Frederiksberg, 7.3.2019

Sted, dato

Underskrift

Underskrift

Direktør Sabine Kirchmeier

Departementschef Marie Hansen

2. Beretning

2.1 Præsentation af virksomhed

Dansk Sprognævn er en statslig forskningsinstitution under Kulturministeriet.

Nævnet arbejder på videnskabeligt grundlag med at følge det danske sprogs udvikling. Med basis i denne viden giver vi råd og oplysning om sproget og sprogets status og fastlægger den danske retskrivning. Sprognævnet samarbejder med offentlige institutioner, organisationer og førende sproglige forskningsmiljøer både nationalt og internationalt.

Nævnet blev oprettet i 1955 og består af et forsknings- og informationsinstitut, en bestyrelse og et repræsentantskab. I forsknings- og informationsinstituttet arbejder 10 fastansatte forskere og videnskabelige medarbejdere, 2 administrative medarbejdere og et tilsvarende antal midlertidigt ansatte, studentermedhjælpere og praktikanter under ledelse af en direktør. Repræsentantskabet består af op til 43 repræsentanter for forskellige institutioner og sammenslutninger som arbejder med det danske sprog, fx Stats-, Justits-, Kultur- og Undervisningsministeriet, universiteterne, radio og tv samt lærernes, journalisternes, forfatterne og skuespillernes foreninger.

Sprognævnet er desuden hjemsted og sekretariat for Dansk Tegnsprogråd, som er oprettet med virkning fra 1. januar 2015 ved en ændring af Lov om Dansk Sprognævn (lov nr. 517 af 26.05.2014). Tegnsprogrådet består af 5 medlemmer som repræsenterer institutioner og organisationer som arbejder med tegnsprog og brugere af tegnsprog.

Nævnets opgaver er fastsat ved lov nr. 320 af 14.5.1997 om Dansk Sprognævn, ændret ved lov nr. 1171 af 10.12.2008 og lov nr. 517 af 26.05.2014.

Ifølge denne lov har nævnet tre hovedopgaver:

- at give råd og oplysninger om det danske sprog, udbrede kendskabet til sproglige normer og udbrede viden om sprogholdninger og sproglige strategiers betydning for kommunikationen. At registrere og bearbejde de afgivne råd og oplysninger, så de kan genanvendes i oplysningsarbejdet og publiceres til gavn for offentligheden.
- at fastlægge den danske retskrivning og redigere og udgive den officielle danske retskrivningsordbog, jf. retskrivningsloven.
- at tilvejebringe viden om det danske sprogs udvikling, anvendelse og status ved at indsamle nye ord mv., bearbejde det indsamlede materiale og gøre denne viden tilgængelig for offentligheden i bøger og tidsskrifter.

Dansk Tegnsprogråd har fået til opgave at udarbejde principper og retningslinjer for arbejdet med at følge og dokumentere dansk tegnsprog og at give råd og oplysning.

Sprognævnet har en særlig forpligtelse til at samarbejde med sprogråd og -nævn i Norden, og nævnet samarbejder også med tilsvarende institutioner i Europa.

Årsrapporten for 2018 redegør for nævnets aktiviteter i det fjerde år af rammeaftalen for 2015-2018.

2.1.1 Mission

Dansk Sprognævn har til opgave at følge det danske sprogs udvikling, at give råd og oplysninger om det danske sprog og at fastlægge den danske retskrivning.

2.1.2 Vision

Dansk Sprognævn er en udadvendt forsknings- og informationsinstitution som styrker sprog og kommunikation i det danske samfund og hjælper alle til at udtrykke sig på et klart og formålstjenligt sprog. I alle sine aktiviteter holder nævnet en passende balance mellem sprogets funktioner som bærer af tradition og som spejl af samtidens kultur og samfundsforhold.

2.1.3 Hovedopgaver

Dansk Sprognævn har følgende hovedopgaver:

- Rådgivning og oplysning om dansk
- Normering af retskrivning
- Forskning
- Sekretariatsbetjening af Dansk Tegnsprogråd.

2.2 Ledelsesberetning

2.2.1 Årets økonomiske resultat

Årets økonomiske resultat for 2018 viste et underskud på 150.071,14 kr. Underskuddet skal dog ses i lyset af at nævnet af departementet fik godkendt adgang til at forbruge opsparing for 150.000 kr. i 2018 til færdigførelse af projekter.

Vurdering af det økonomiske resultat

I forbindelse med regeringens plan "Bedre Balance 2" blev det i januar 2018 besluttet at nævnet skulle flyttes til Bogense. Nævnet har derfor i 2018 fået tilført 1,2 mio. kr. til dækning af udgifter i forbindelse med flytningen. Da flytteprocessen strækker sig ind i 2019 og størsteparten af udgifterne falder i 2019, har nævnet hensat 850.000 kr. til dækning af fratrædelsesgodtgørelser mv. Endvidere har nævnet i 2018 haft brug for hjælp til kerneopgaverne for at frigive resurser til flytteopgaven og videregivelse af opgaver for de medarbejdere som ikke følger med nævnet til den nye adresse.

Det økonomiske resultat vurderes som tilfredsstillende.

Tabel 1: Virksomhedens økonomiske hoved- og nøgletal

Hovedtotal			
1000 kr., løbende priser	2017	2018	2019
Resultatopgørelse			
Ordinære driftsindtægter	-14.010,0	-15.478,1	-17.300,0
- Heraf indtægtsført bevilling	-12.100,0	-13.900,0	-16.800,0
Ordinære driftsomkostninger	13.397,4	15.138,8	17.163,0
Resultat af ordinær drift	-612,7	-339,3	-137,0
Resultat før finansielle poster	-612,7	-339,3	-137,0
Årets resultat	-56,2	150,1	0,0
Balance			
Anlægsaktiver	10.112,3	9.152,7	600,0

Omsætningsaktiver	3.163,9	4.575,0	3.300,0
Egenkapital	343,3	35,2	200,0
Langfristet gæld	10.195,6	9.338,7	400,0
Kortfristet gæld	2.244,4	2.965,2	3.000,0
Lånerammen	12.600,0	12.600,0	12.600,0
Træk på lånerammen	9.954,3	9.152,7	400,0
Finansielle nøgletal			
Udnyttelsesgrad af lånerammen	79,0%	72,6%	-
Negativ udsvingsrate	117,3%	-	0,0%
Bevillingsandel	86,4%	89,8%	100%
Overskudsgrad	0,40%	-1,0%	-3,0%
Personaleoplysninger			
Antal årsværk	14,9	15,1	15,0
Årsværkspris	538,4	570,8	708,8

Anm.: Virksomhedens økonomiske hoved- og nøgletal omfatter hovedkonto § 21.32.07.

Kilde: Statens Koncernsystem (SKS rapportpakker) rapport 3 Tabel 01 Hovedtabel 2018 – resultatopgørelse og balancedel.

Udnyttelse af låneramme, bevillingsandel og bevillingsandel

Dansk Sprognævns træk på lånerammen er i år på 72,6 % og vedrører nævnets ombygning af nuværende adresse, et program til grammatisk opmærkning af tekster og arbejdet med fornyelse af nævnets hjemmeside. Den største post er dog nævnets ombygning hvor trækket alene er på 9,0 mio. kr. Grundet flytningen til Bogense har nævnet været tilbageholdende med investering i nye tiltag.

Den negative overskudsgrad skyldes at Sprognævnet fik lov til at bruge af opsparede midler. Forbruget dækker bl.a. opmærkning af gymnasiestile, færdiggørelse af rohist.dsn.dk m.m.

Sprognævnets bevillingsandel udgør 89,8 % af de ordinære driftsindtægter hvilket skyldes at nævnet har haft indtægter i form af forskningsmidler. Ligeledes har nævnet igen i år fået overført midler fra Foreningerne Nordens Forbund til dækning af Nordisk Sprog møde 2018 afholdt på Færøerne. Endvidere solgte Retskrivningsordbogen igen i år lidt bedre end forventet.

Udvikling i årsværk

Dansk Sprognævns personaleforbrug har ligget stabilt på ca. 15 årsværk over årene. Sprognævnet forventer en mindre stigning i forbindelse med bevillingerne til sprogteknologi og flytningen til Bogense.

2.2.2 Virksomhedens drift, anlæg og administrative ordninger

Tabel 2: Virksomhedens hovedkonti

	(1.000 kr.)	Bevilling (FL+TB)	Regnskab 2018	Overført overskud ultimo
Drift	Udgifter	14.400,0	15.628,2	-1.228,2
	Indtægter	-500,0	-1.578,1	1.078,1
Administrerede ordninger	Udgifter	0,0	0,0	0,0
	Indtægter	0,0	0,0	0,0
Anlæg	Udgifter	0,0	0,0	0,0
	Indtægter	0,0	0,0	0,0

Dansk Sprognævn går ud af året med et underskud på 150.071,14 kr. Det skyldes at nævnet i år fik tilladelse af departementet til at bruge 150.000 kr. af overført overskud fra 2017 til færdiggørelse af projekter før Sprognævnets flytning til Bogense i 2019.

Endvidere blev Sprognævnets driftsindtægter større end budgetteret. Det har betydet at nævnet har haft mulighed for at afholde flere udgifter. Indtægterne er kommet fra forskningsbevillinger og nævnets bogudgivelser, ikke mindst den elektroniske udgave af Retskrivningsordbogen.

2.2.3 Overført overskud

Med udgangspunkt i årets resultat på 150.071,14 kr. udgjorde virksomhedens akkumulerede resultatet 35.209,51 kr. ved udgangen af 2018.

Tabel 2A: Overskud, hovedkonto 21.32.07

1000 kr. løbende, priser		Reserveret bevilling	Overført overskud
Beholdning primo 2018		0,0	185,3
Årets øvrige bevægelser	2018	0,0	-150,1
Beholdning ultimo 2018		0,0	35,2

Kilde: Statens Koncernsystem (SKS rapportpakker) rapport 6 Tabel 02 Virksomhedens økonomiske omfang.

2.2.4 Årets faglige resultater

I begyndelsen af 2018 besluttede regeringen at virksomheden skulle flyttes til Bogense i forbindelse med regeringens plan Bedre Balance II. Dette har som forventet påvirket personalesituationen og givet udfordringer for økonomistyringen. 6 medarbejdere har valgt at forlade nævnet pr. 1. april 2019, to medarbejdere i Afdeling for dansk tegnsprog på ca. ½ tid hver har for de næste to år midlertidigt fået arbejdsplads i København, og 4 medarbejdere har valgt at pendle til Bogense.

Beslutningen om udflytningen har medført at en stor del af de administrative og ledelsesmæssige resurser er gået til planlægning og forberedelse af selve flytteprocessen og håndtering af de personalemæssige konsekvenser, herunder rekruttering af nye medarbejdere. Samtidig har de tilbageblivende medarbejdere måttet bruge meget af deres tid på at få overdraget

arbejdsområder fra de medarbejdere som har valgt at forlade nævnet, og på at forberede sig på den nye arbejdssituation. Selv om der har været ansat supplerende arbejdskraft, har det ikke kunnet undgå at påvirke kerneopgaverne noget. En række operationelle mål er blevet udskudt til 2019, og det blev besluttet at forlænge rammeaftalen med et år, således at aftaleperioden først afsluttes med udgangen af 2019.

I slutningen af 2017 besluttede Kulturministeren at frikøbe Retskrivningsordbogen så den fremover kunne uddeles gratis til sprogteknologiske formål, samt at nedsætte et sprogteknologisk udvalg med Sprognævnet som formandskab og sekretariat. Nævnet fik i den forbindelse et bevillingsløft på 0,5 mio. kr. Endvidere blev Sprognævnets strategi justeret i sommeren 2018 således at der bl.a. lægges mere vægt på at opbygge viden om det danske sprog i forhold til kunstig intelligens og sprogteknologi, herunder hvordan sproget påvirkes af fx taleassistenter, og hvordan nævnets indgående viden om sprogets mekanismer kan bringes i spil. Der har derfor i 2018 været flere aktiviteter i forhold til sprogteknologi end oprindeligt planlagt i rammeaftalen.

Forskning: Da flytningen til Bogense viste sig at medføre store ændringer i medarbejdersammensætningen, blev det besluttet så vidt muligt at koncentrere aktiviteterne om at konsolidere og formidle resultater fra igangværende forskningsprojekter og på at forberede, dokumentere og sikre nævnets omfattende datasamlinger og værktøjer med henblik på flytningen til Bogense.

Det drejer sig bl.a. om projektet Moderne importord i dansk, hvor der blev afholdt en afsluttende konference, og projektet om sproget i den offentlige forvaltning, hvor der især blev satset på udvikling af nye metoder med brug af tænke højt-protokoller i et tværinstitutionelt samarbejde med Københavns Universitet. Begge projekter er blevet afsluttet med et særdeles godt resultat og har bragt nævnet tættere på sin vision om at styrke sprog og kommunikation i det danske samfund og hjælpe alle til at udtrykke sig på et klart og formålstjenligt sprog. Projektet om danske gymnasieelevers skriftlige sprogfærdighed er blevet forsinket. Indsamling af korpusdata og arbejdet med Nye ord i dansk blev videreført uændret.

Rådgivning og oplysning: Nævnet satsede først og fremmest på at sikre den grundlæggende drift af svartjenesten og af nævnets informationsplatforme sproget.dk, dsn.dk m.fl. Samarbejdet med DR Klog på sprog og andre danske medier samt skoletjenesten blev fortsat, dog i lidt mindre omfang. Forskningsresultater fra arbejdet med importordsprojektet og tænke højt-protokollerne er blevet formidlet løbende. Også omdannelsen af nævnets hjemmeside er stort set afsluttet.

Decembrer nummeret af Nyt fra Sprognævnet måtte desværre udgå på grund af manglende arbejdskraft. Endvidere blev eftermiddagsåbningen i svartjenesten sløjftet, således at det fra 1.10.2018 kun har været muligt at ringe til spørgetelefonen mellem 10-12 mandag til torsdag. Dette har medført en nedgang på 12,2 % i antallet af afgivne svar.

Normering: Nævnet har fortsat sørget for en stabil drift af Retskrivningsordbogen på nettet og derudover skabt bedre adgang til appen RO Plus (Retskrivningsordbogen til mobil, tablet og computer). Det er dog ikke lykkedes at levere det øgede antal ordbogsindgange som oprindeligt var aftalt.

Med den forøgede bevilling fra og med 2018 blev det muligt at udlevere Retskrivningsordbogen som gratis sprogteknologisk resurse til private og offentlige sprogteknologiske projekter, hvilket har været en stor succes. Der blev i 2018 i alt uddelt 51 ordlister til store kunder som KMD, IBM og Sundhedsplatformen såvel som til små kunder som studerende og iværksætterfirmaer, der fx vil lave undervisningsapps og ordspil. Den årlige opdatering udsendes fremover hvert år til alle disse kunder.

Der er fortsat blevet arbejdet med at udvikle sprogbrugsprincippet empiriske basis med udgangspunkt i nævnets tekstsamlinger, og bl.a. er der sammen med Københavns Universitet

blevet udarbejdet et omfattende system til klassifikation af sproglige fejl, men der har ikke været ressourcer til at analysere resultaterne.

Tegnsprog: Sekretariatet for Dansk Tegnsprogråd har i 2018 fortsat betjent Tegnsprogrådet og givet råd og vejledning om dansk tegnsprog til alles tilfredshed.

Det sprogteknologiske udvalg: Der er i 2018 blevet afholdt 8 udvalgmøder og 6 workshops for hhv. brugere, udbydere, udviklere, forskere, undervisere og andre interessenter i sprogteknologi, herunder workshops om maskinoversættelse (i samarbejde med EU-Kommissionen) og terminologi, som led i det sprogteknologiske udvalgs kortlægning af det sprogteknologiske landskab. Endvidere er der blevet udsendt spørgeskemaer i forbindelse med workshops. Alt i alt er ca. 300 personer og institutioner blevet hørt og har bidraget til udvalgets arbejde, som præsenteres den 20.3.2019.

Det har været et særdeles tilfredsstillende forløb, og der har været stor opbakning til udvalgets arbejde.

Tabel 2B: Målopfyldelse 2018

Opfyldte resultatmål	6
Delvist opfyldte resultatmål	1
Ikke opfyldte resultatmål	1
Resultatmål i alt	8

I lyset af de givne omstændigheder, beslutningen om flytning af nævnet til Bogense og de deraf følgende personalemæssige konsekvenser, betragtes årets resultat som hæderligt.

Nævnet havde på forhånd nedjusteret forventningerne til målopfyldelsen ved at aftale udskydelse af en række operationelle mål. Målsætningerne om at få afsluttet igangværende projekter og færdiggøre uafsluttede opgaver med henblik på overdragelse af nævnet til nye medarbejdere og en ny ledelse er stort set nået. Endvidere er der blevet lagt vægt på at forberede flytningen mest muligt således at en ny ledelse og nye medarbejdere kan koncentrere sig om genopbygningen af organisationen. Dette har medført en nedgang i produktiviteten på enkelte områder. Det ikke opfyldte resultatmål skyldes en uforudset personalemæssig udvikling.

I forhold til nævnets vision om at være en udadvendt forsknings- og informationsinstitution som styrker sprog og kommunikation i det danske samfund har nævnet under de givne omstændigheder ikke kunnet igangsætte lige så mange formidlingsaktiviteter som tidligere, og nævnet har dermed ikke kunnet tage væsentlige skridt for at nærme sig sin vision yderligere i 2018. Nævnet har imidlertid lagt vægt på at fastholde et højt aktivitetsniveau på forskningssiden, således at der er ny viden der kan formidles når aktiviteterne genoptages efter at flytningen er overstået.

Der henvises til *afsnit 2.4. Målrapporing* for uddybende analyser af målopfyldelsen for hvert enkelt mål.

2.3 Kerneopgaver

2.3.1 Opgaver og ressourcer: Skematisk oversigt

Dette afsnit har til formål at beskrive hovedkonto 21.32.07. Dansk Sprognævns opgaver og dertil hørende resurseforbrug.

Tabel 3: Sammenfatning af økonomi for virksomhedens produkter/opgaver

1000 kr.løbende, priser	Bevilling (FL+TB)	Øvrige indtægter	Omkostninger	Andel af årets overskud
Generel ledelse	-217,4	0,0	217,4	0,0
Økonomi, HR og strategi	-2.160,9	-580,7	2.891,7	150,1
It	-399,6	0,0	399,6	0,0
Bygning og intern service	-3.011,7	0,0	3.011,7	0,0
Rådgivning og oplysning om dansk	-2.724,1	-132,7	2.856,8	0,0
Normering af retskrivning	-1.771,2	-277,8	2.049,0	0,0
Forskning	-2.664,5	-586,9	3.251,4	0,0
Sekretariatsbetjening af Dansk Tegnsprog	-950,6	0,0	950,6	0,0
I alt	-13.900,0	-1.578,1	15.628,2	150,1

Note: Tabel 3. omfatter hovedkonto § 21.32.07. Dansk Sprognævn.

Kilde: SKS og Navision Stat

Dansk Sprognævns øvrige indtægter og omkostninger er fordelt i henhold til Finanslovens tabel 6 generelle fællesomkostninger og kerneopgaver. Fordelingen følger samme princip som i tidligere år. Nævnets lønforbrug beror dog på et skøn da forbruget ved årets begyndelse procentfordeles på forskernes kerneopgaver.

Generel ledelse dækker omkostninger til bestyrelsesarbejde, møder med departementet og andre forskningsinstitutioner. Udgiften til generel ledelse er i år steget med ca. 31 %. Merudgiften angår nævnets flytning til Bogense og udgifter i forbindelse med ansættelse af ny direktør m.m.

Økonomi, HR og strategi viser nævnets omkostninger til bogholderi og administration, biblioteksudgifter og øvrige generelle fællesomkostninger, herunder efteruddannelse, institut- og forskningsseminar m.m. Under beløbet er der hensat til fratrædelsesgodtgørelse mv. i 2019.

IT dækker udgifter til Statens IT og omkostninger til nævnets generelle it-systemer.

Bygning og intern service belyser nævnets husleje- og vedligeholdelsesomkostninger samt udgiften til vagt og rengøring. I beløbet indgår hensætning til variable omkostninger for indeværende år og skyldig husleje for månederne april til juni 2019.

Rådgivning og oplysning om dansk dækker udgifter til nævnets svartjeneste, artikelskrivning, nyhedsbrevet Nyt fra Sprognævnet, mediestrategi og nyheder, sprogpportalen Sproget.dk og øvrige webportaler samt hjemmesidefornyelse. Beløbet indeholder også ekstra hjælp til kerneopgaver, bl.a. svartelefonen, således at nævnet har kunnet og fortsat kan frigøre medarbejdere til forberedelse af flytningen til Bogense.

Normering af retskrivning omfatter nyordsregistrering og -excerpering, opdatering og vedligeholdelse af Retskrivningsordbogen og vedligeholdelse af digitale it-systemer til registrering og opbevaring af sproglige spørgsmål og ordbogsdata.

Forskningsudgiften dækker nævnets grundforskning og eksterne forskningsmidler, herunder bevillinger fra Nordisk Ministerråd til Nordisk Sprogmode 2018 på Færøerne og fra Kulturministeriets Forskningsudvalg til forskningsprojektet Yes, det er coolt.

Sekretariatsbetjening af Dansk Tegnsprog viser udgiften til sekretariatsbetjeningen af Dansk Tegnsprogråd. Tegnsprogrådet har til opgave at udarbejde principper og retningslinjer for arbejdet med at følge og dokumentere det danske tegnsprog og at give råd og oplysning om dansk tegnsprog.

2.3.2 Opgaver og resurser: Uddybende oplysninger

Tabel 3a.: Centrale aktivitetsoplysninger

	2015	2016	2017	2018
Indtægter ved salg af				
Retskrivningsordbogen, bogudgave	-87,7	-143,5	-28,5	-27,2
Retskrivningsordbogen, netudgave	-227,5	-116,0	-244,6	-250,6
Indtægter ved salg, i alt	-315,2	-259,5	-273,1	-277,8
Omkostn. i forb. med				
Retskrivningsordbogen	749,7	632,3	678,9	715,7
Opbygning og drift af et vidennet	326,3	496,6	476,5	540,8
Vedligehold af svarsamling	225,3	495,1	567,0	587,2
Korpusindsamling og ordtrawler	218,0	435,4	431,5	298,7
Sprogteknologisk netværk				509,1

2.4 Målrapporing

2.4.1 Målrapporing del 1: Oversigt over årets resultatopfyldelse

Kerneopgave	Resultatmål	Målopfylde i 2018
Forskning	Sprognævnet leverer fortsat forskning på internationalt niveau inden for nævnets kerneområder: ordforråd, grammatik, retskrivning og skriftsprogets udvikling	Opfyldt
	Sprognævnet skaber nye forskningsresultater om den skriftlige sprogbrug i uddannelsessektoren	Ikke opfyldt
	Sprognævnet skaber nye forskningsresultater om den skriftlige sprogbrug i den digitale offentlige kommunikation	Opfyldt
Rådgivning og oplysning	Sprognævnet øger antallet af brugere af nævnets forskningsresultater og rådgivningstilbud	Opfyldt
	Sprognævnet udvikler rådgivningstilbud til særlige brugergrupper i uddannelsessektoren og i den offentlige forvaltning	Opfyldt
Normering af retskrivningen	Sprognævnet leverer årlige opdateringer af Retskrivningsordbogen	Delvist opfyldt
	Sprognævnets undersøger hvordan retskrivningsnormen forvaltes i sprogteknologiske applikationer, fx stavekontroller og dikteringsværktøjer	Opfyldt
Sekretariatsbetjening af Dansk Tegnsprogråd	Sprognævnet skaber hensigtsmæssige fysiske og administrative rammer for Tegnsprogrådet	Opfyldt

2.4.2 Målrapportering del 2. Uddybende analyser og vurderinger

2.4.2.1 Forskning

Mål 1: Forskning på internationalt niveau inden for nævnets kerneområder: ordforråd, grammatik, retskrivning og skriftsprogets udvikling.

Formålet med at opstille resultatmål for nævnets centrale forskningsaktiviteter er at sikre at nævnets forskning har en høj kvalitet, samt at de nødvendige forskningsressurser, fx tekstsamlinger og orddatabaser, er til stede. Nævnet bedriver empirisk forskning med udgangspunkt i sine samlinger og indgår i tætte samarbejdsrelationer med danske og udenlandske universiteter for at øge produktiviteten, for at holde sig ajour med den sprogforskning der udføres, for at kompetenceudvikle og dygtiggøre sine medarbejdere og dermed blive en attraktiv samarbejdspartner i nationale og internationale forskningsprojekter.

Operationelle mål	Ref.	R2015	R2016	R2017	B2018	R2018
Styrkelse af det empiriske grundlag gennem opbygning af store tekstsamlinger	1.1	Tekstsamlingen forøget med 114 mio. ord	Tekstsamlingen forøget med 113 mio. ord	Tekstsamlingen forøget med 131 mio. ord	Tekstsamlingen forøget med mindst 100 mio. ord	✓
Fastholdelse og styrkelse af samarbejdsrelationerne til universiteterne inden for nye ord i dansk	1.2	Netværk dannet		Seminar afholdt. (Selskab for Nordisk Filologi)	1 Seminar/konference. Mindst 2 internationale publikationer	✓
Nævnets forskere fastholder forskning i de nye medier som et særligt fokusområde med publikationer på internationalt niveau	1.3.	2 fagfællebedømte publikationer, 1 international artikel og 1 nordisk konferencepublikation	1 fagfællebedømt publikation	1 fagfællebedømt publikation	1 fagfællebedømt publikation	✓
Forskerne leverer mindst 50 % fagfællebedømte publikationer	1.4.	70 % fagfællebedømte publikationer	85 % fagfællebedømte publikationer	56 % fagfællebedømte publikationer	50 % fagfællebedømte publikationer	✓
Databasen Nye ord i dansk øges med mindst 200 nye ord om året	1.5.	274 ord publiceret	219 ord publiceret + bogudgivelse	213 ord publiceret	Mindst 200 ord publiceret	✓

Det empiriske grundlag er i 2018 kun styrket med 50 mio. ord fra danske landsdækkende aviser som dækker den første halvdel af året. Indsamlingen er midlertidigt stoppet da leverandøren, Infomedia, har ønsket en genforhandling af aftalen. Når forhandlingerne er tilendebragt, vil nævnet modtage de manglende data, og målet vil således være opnået. Endvidere er der indsamlet 1 mio. ord i forbindelse med projektet Yes, det er coolt. Moderne importord i dansk.

Materialet danner et meget fint grundlag for nævnets forskning gennem analyse af "big data" som hovedsageligt består af sproglig information. Endvidere danner materialet grundlag for

forskellige samarbejdsprojekter med offentlige institutioner og forskningsinstitutioner om bl.a. identifikation af fagudtryk og konsistens i sprogbrugen.

Det operationelle mål er opnået.

Nævnet gik i 2017 i gang med en undersøgelse af udviklingen i moderne importord fra engelsk og andre sprog. Udgangspunktet er de danske data fra et tilsvarende nordisk importordsprojekt, som undersøgte importord i dansk og de andre nordiske sprog omkring år 2000. Sprognævnets projekt skal dokumentere i hvilket omfang og på hvilken måde dansk påvirkes af engelsk og andre sprog, og om der er sket ændringer i løbet af de seneste 10-15 år. Nævnet har modtaget 649.000 kr. fra Kulturministeriets forskningspulje til projektet. Projektet udføres i samarbejde med forskere fra Københavns Universitet.

Projektet blev i 2018 afsluttet med et internationalt seminar med præsentationer af projektets resultater. Det kunne bl.a. konkluderes at importordene fortsat fylder meget lidt i forhold til det etablerede ordforråd, men at bestemte ord, fx sale, stress mv. er meget hyppige. Der er tydelig vækst i antallet af importord i områder som it, film og tv, nye medier og livsstil, men det samlede antal af importord stiger kun meget lidt: Antallet af importord i løbende tekst er steget fra 0,5 % til 1 % fra 2000 til 2017.

Projektet har i høj grad medvirket til at samarbejdet med universiteterne inden for dette felt er blevet styrket. Der er udgivet 1 international publikation og mindst 3 publikationer er under udgivelse.

Det operationelle mål er opnået.

Forskningen i sprogbrugen i de sociale medier har til formål at øge nævnets viden og udvikle metoder til at følge sprogudviklingen på dette område, som er i hastig vækst. Også her er der et tæt samarbejde med universiteterne, idet nævnet har haft et ph.d.-projekt, finansieret af FKK, som handler om hvordan danske og italienske unge skriver i forskellige kontekster på det sociale medie Facebook, samt om hvorvidt brugen af Facebook påvirker de unges måde at skrive på i skolen. Nævnet er endvidere medlem af et dansk netværk om forskning i sproget i de sociale medier og følger på denne måde ligeledes med i udviklingen.

Der er indleveret og publiceret en ph.d.-afhandling som blev godkendt i december 2018. Afhandlingen kunne konkludere at der er store forskelle på danske og italienske unges tilstedeværelse på Facebook, og at dette også afspejler sig i deres sprog. For begge gruppers vedkommende er det dog tydeligt at de har en god genrefølelse og ikke blander elementer fra de sociale medier ind i deres stileskrivning. Noget tyder dog på at brugen af digitale skriveredskaber, som fx tekstbehandling, som bruges i det danske skolesystem, medfører at stilene fra de danske unge ikke er helt så gennemarbejdede og formfuldendte som stilene fra de italienske elever, som møder krav om at skrive kladder og om at aflevere deres stile i håndskrift.

Det operationelle mål er opnået.

Antallet af publikationer er på samme niveau som i 2017 og fortsat lavere end i årene før. En løbende publiceringsaktivitet på højt fagligt niveau er nødvendig for at dokumentere kvaliteten i nævnets forskning og styrke nævnets muligheder for at opnå ekstern finansiering.

Andelen af fagfællebedømte publikationer af nævnets forskningspublikationer 2011-2018							
2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
5 af 15	6 af 16	10 af 25	9 af 17	10 af 14	11 af 13	5 af 9	5 ud af 9

Nævnet har udgivet 9 publikationer, heraf er 5, dvs. 56 %, fagfællebedømt. Det operationelle mål om at forskerne leverer mindst 50 % fagfællebedømte publikationer, er således opnået, men i forhold til tidligere år er både antallet af publikationer og antallet af fagfællebedømmelser faldende, hvilket kan skyldes at det har været nødvendigt at foretage en reduktion i forskningsstaben på grund af faldende bevillinger i forbindelse med omprioriteringsbidraget. Antallet af forskningspublikationer er dog erfaringsmæssigt meget svingende afhængigt af emnet, publikationernes omfang og udgivernes arbejdstempo. Det skal endvidere tages med i betragtning at antallet af bøger, tidsskrifter og rapporter som nævnet har redigeret, i 2018 er steget fra 6 til 9. Det operationelle mål om 50 % fagfællebedømmelse er opnået.

Databasen Nye ord i dansk er opdateret med 241 ord i 2018. Nye ord i dansk bruges jævnligt af journalister og andre sproginteresserede og som reference i forskellige fora på de sociale medier og har dermed en meget bred appel.

Det operationelle mål er opnået.

Det kan samlet konkluderes at nævnet fortsat leverer banebrydende forskning om sprogets udvikling, selv om antallet af publikationer stadig ligger på et lavt niveau. Forskningen har stor betydning for kvaliteten af nævnets aktiviteter på andre kerneområder, nemlig rådgivning og oplysning samt normering. Endvidere øger en høj kvalitet på dette område nævnets muligheder for at tiltrække ekstern finansiering og deltage i internationale forskningsprojekter og -netværk og dermed få andel i flere forskningsresultater om sprogets udvikling.

Nævnet har i forbindelse med udflytningen prioriteret således at et højt niveau på kerneforskningsområderne kunne fastholdes, og det ser ud til at det er lykkedes.

Resultatmål 1 om forskning på internationalt niveau inden for nævnets kerneområder, dvs. ordforråd, grammatik, retskrivning og skriftsprogets udvikling, anses på den baggrund for opfyldt.

Mål 2: Nye forskningsresultater om den skriftlige sprogbrug i uddannelsessektoren

Nævnet har som et af sine centrale udviklingsmål at kortlægge stavefærdigheden og andre aspekter af den skriftlige sprogfærdighed i folkeskolen og gymnasieskolen. Formålet er at opnå en bedre forståelse af unge sprogbrugeres sproglige adfærd og håndtering af skriftsproget for bedre at kunne målrette nævnets formidlingsaktiviteter så de kan styrke både elever og lærere i at skrive et klart og formålstjenligt dansk, jf. nævnets mission.

Operationelle mål	Ref.	R2015	R2016	R2017	B2018	R2018
Styrkelse af samarbejdet med uddannelsesinstitutionerne	1.6	2 workshops afholdt. Intern rapport	2 seminarer afholdt. Publikation		Seminar afholdes. Publikation	Målet er efter aftale med Kulturministeriet udskudt til 2019
Undersøgelse af stavefærdighed og skriftlig sprogbrug på gymnasiet	1.7		200 stile indsamlet	Analyse af staveprøver afsluttet	Publikation	÷

Der er iværksat et projekt hvor nævnet undersøger stile fra gymnasiernes afgangsprøver 2016, som for første gang blev afleveret digitalt via netprøver.dk. Projektet skal se på mulighederne for at foretage automatiske analyser af elevernes beherskelse af især dansk stavning og syntaks og

undersøge hvilken viden om ordvalg og tekstforståelse man i øvrigt kan uddrage ved at behandle de elektroniske stile som "big data". I samarbejde med undervisningsministeriets fagreferenter og netprøver.dk er der indsamlet 200 stile med en god geografisk spredning, i alt 350.000 ord.

Stilekorpuset indgår endvidere i et forskningsprojekt i samarbejde med universiteterne i København og Århus, *Broken grammars and beyond*, som er finansieret af Det Frie Forskningsråd. Stilene annoteres efter et fælles detaljeret system som i løbet af 2018 er blevet udviklet af Sprognævnet, og størstedelen af stilene er i løbet af 2018 blevet annoteret.

Det operationelle mål om styrkelse af samarbejde med uddannelsesinstitutionerne er udskudt til 2019 efter aftale med Kulturministeriet.

Nævnet har i slutningen af 2017 fra Kulturministeriets forskningspulje modtaget midler til at igangsætte et etårigt postdocprojekt der især skulle arbejde med den kvalitative dimension i stilene, herunder ordvalg, afsender/modtagerforhold og sætningskonstruktion. Det skulle undersøges om stilene opfylder de krav der er i stx-bekendtgørelsen for dansk, og om stilene opfylder kravene fra censorvejledningen for skriftlig dansk, og der skulle i mindre omfang foretages kvantitative analyser.

Desværre har det ikke været muligt at komme ordentligt i gang med analyserne da den medarbejder som har fået bevilget midler til postdoc-projektet, er blevet forsinket med sin ph.d. i et år og derfor først kan komme i gang med opgaven fra og med 2019. På grund af udflytningen har det ikke været muligt at engagere andre medarbejdere i projektet.

Det operationelle mål er ikke opnået.

Resultatmål 2 om at opnå nye forskningsresultater om den skriftlige sprogbrug i uddannelsessektoren anses ikke for opfyldt, idet det operationelle mål om undersøgelse af stavfærdighed og skriftlig sprogbrug i gymnasiet ikke er opnået. Det er aftalt at målet udgår fremadrettet.

Mål 3: Nye forskningsresultater om den skriftlige sprogbrug i den digitale offentlige kommunikation

Nævnet ønsker at opnå en bedre forståelse af offentlige institutioners kommunikation med borgerne, især med henblik på den digitale kommunikation, for bedre at kunne målrette sine rådgivningsaktiviteter så de kan styrke medarbejdere i offentlige institutioner i at skrive et klart og formålstjenligt dansk.

Operationelle mål	Ref.	B2015	R2016	R2017	B2018	R2018
Opbygning af netværk med relevante danske og internationale forskere og offentlige institutioner, herunder en nordisk klarsprogskonference.	1.8		2 seminarer afholdt. 2 publikationer	Nordisk konference og 1 seminar afholdt. Publikation klar til publicering.	Seminar afholdes. Publikation	✓
Analyse af sproget i offentlige institutioner. Projekt 2.	1.9				Publikationer. Projektrapport	✓

Nævnet har i 2018 fortsat samarbejdet med organisationer i den offentlige sektor især i regi af forskningsgruppen CIRCD (Centre for Interaction Research and Communication Design) og forskningsgruppen Kommunikationsrådgivning på Københavns Universitet. Der er især arbejdet med såkaldte "tænke højt-protokoller" som metode til at undersøge kvaliteten og forståeligheden af tekster fra offentlige myndigheder. En tænke højt-protokol indsamles ved at man beder en informant læse en eller flere tekster og fortælle hvad vedkommende tænker undervejs.

Resultaterne af arbejdet er blevet præsenteret ved flere internationale konferencer og i forbindelse med et seminar for skrivende medarbejdere i offentlige institutioner.

I arbejdet med den skriftlige sprogbrug i den digitale offentlige kommunikation har nævnet lagt den strategi at forskningen skal tage udgangspunkt i en kortlægning af behovet for styrkelse af sproget i den offentlige sektor. Fremgangsmåden har haft en særdeles god effekt, idet der er opnået et positivt samspil med et bredt udsnit af den offentlige sektor, og nævnets seminarer og konferencer i 2016, 2017 og 2018 for forskere og skrivende medarbejdere har hver gang været overtegnede.

Der har været afholdt et seminar i 2018, og der er udgivet en publikation.

Det operationelle mål er opnået

Det er endvidere særdeles positivt at der fortsat er et tæt forsknings samarbejde med forskere på andre institutioner om nye metoder på dette felt. Det øger mulighederne for at der kommer banebrydende forskningsresultater til glæde for de offentlige institutioner og for de berørte borgere. Der er udgivet 3 artikler i samarbejde med forskere på Københavns Universitet.

Det operationelle mål er opnået.

Resultatmål 3 om frembringelse af nye forskningsresultater om den skriftlige sprogbrug i den digitale offentlige kommunikation anses på den baggrund for opfyldt.

2.4.2.2 Rådgivning og oplysning

Mål 1: Flere brugere af nævnets forskningsresultater og rådgivningstilbud

Det overordnede formål for nævnets rådgivningsvirksomhed er at styrke sprog og kommunikation i det danske samfund og hjælpe alle til at udtrykke sig på et klart og formålstjenligt sprog. Heraf følger at nævnet dels skal udvikle relevante informations- og rådgivningstilbud som kan nå så bredt ud som overhovedet muligt (mål 1), dels søge at ramme bestemte brugergrupper mere målrettet (jf. mål 2 og 3 nedenfor).

Blandt de kanaler som nævnet bruger for at nå det brede publikum, er dsn.dk, sproget.dk, svartjenesten, diverse apper, sociale medier (Facebook, LinkedIn og Instagram), Nyt fra Sprognævnet og rohist.dsn.dk – en hjemmeside der illustrerer retskrivningens historie. Retsskrivningsordbogen er tilgængelig fra flere steder, fx dsn.dk, sproget.dk og appen RO⁺, men også via kommercielle platforme som Ordbogen.com. Forskningsresultater formidles via dsn.dk og via tidsskrift.dk.

Antallet af brugere på disse kanaler og deres adfærd og reaktioner giver et fingerpeg om i hvilket omfang nævnets tjenester bliver brugt og efterspurgt, og det danner grundlag for videreudvikling af tjenesterne og udvikling af nye tiltag. Det kan dog være vanskeligt at fortolke tallene. Er en stagnation i antallet af brugere udtryk for faldende interesse eller utilfredshed med produktet, eller skyldes det simpelthen at markedet er mættet, eller at den stigning vi har set, delvist har været båret frem af den generelt øgede digitalisering i landet? Endvidere kan ændringerne i brugernes adfærd, fx på grund af fremkomsten af nye kommunikationsplatforme eller ændringer i eksisterende platformes algoritmer have betydning for antallet af forespørgsler. Derfor ser vi på udviklingen af kanalerne samlet og betragter dem som overordnede pejlemærker for vores formidlingsindsats.

På grund af de særlige omstændigheder i forbindelse med udflytningen er det blevet aftalt med Kulturministeriet at det operationelle mål 2.2. vedrørende brugerundersøgelsen af nævnets hjemmeside om en forbedret formidling af forskningsresultater er udskudt til 2019.

Operationelle mål	Ref.	R2015	R2016	R2017	B2018	R2018
Forbedret formidling af forskningsresultater via dsn.dk	2.2				Brugerundersøgelse viser et tilfredsstillende resultat	Målet er efter aftale med Kulturministeriet udskudt til 2019.
Forøgelse af antallet af brugere af nævnets svartjeneste og øvrige informationskanaler, bl.a. Facebook, Twitter og publikationsplatformen.*	2.3	Forøgelse med 14 %.	Antallet af henvendelser til den telefoniske svartjeneste er faldet med 7 % fra 6170 til 5775 .	Antallet af brugere forøget med langt over 5 %.	Forøgelse af det samlede antal brugere af svartjenesten og de øvrige informationskanaler med 5 %.	√

* Det operationelle mål er fra 2017 og frem ændret så det udover den telefoniske svartjeneste også omfatter øvrige informationskanaler, se nærmere i analysen nedenfor.

Nævnets webtjenester

Antallet af besøgende og søgninger på nævnets webtjenester i 2018 er samlet set øget med 1,25 mio. svarende til 1,8 % mere end i 2017 til i alt 73,1 mio. sessioner om året. Det kan konstateres at nævnets tilbud fortsat bliver brugt flittigt, men at den procentuelle forøgelse ikke længere er så stor som i tidligere år.

Besøg på nævnets hjemmesider					
	2015	2016	2017	2018	Forøgelse 2018
dsn.dk					
Sessioner	1.531.227	1.456.600	1.430.749	1.422.345	-0,6%
dansk tegnsprog.dk					
Sessioner			5.631	16.453	192,2%
Retskrivningsordbogen					
dsn.dk (antal søgninger)	2.366.607	2.898.749	2.770.951	2.530.407	-8,7%
ordbogen.com (antal søgninger)	57.933.544	59.763.809	60.350.860	61.790.488	2,4%
i alt	60.300.151	62.662.558	63.121.811	64.320.895	1,9%
Nye ord i dansk					
Antal søgninger	99.259	103.869	108.959	117.811	8,1%
sproget.dk					
Sessioner	5.205.267	6.362.044	7.087.321	7.128.972	0,6%
Retskrivningens historie					
Sessioner	6.257	6.063	5.695	7.001	22,9%
				2018	
Besøgende/søgninger i alt	67.142.161	70.591.134	71.754.535	73.013.477	1,8%

En særlig indsats blev ydet i forhold til rohist.dsn.dk – Retskrivningsordbøger gennem historien – hvor endnu to historiske ordbøger er blevet digitaliseret og gjort søgbare på nettet således at man kan følge det enkelte ords stavemåder fra 1872 til i dag.

Apps

Nævnet udbyder to apps, nemlig RO⁺ som webapp til alle digitale platforme og appen Sproghjælp til Android- og Apple-telefoner. Sproghjælp ligger også som pdf-filer på nævnets hjemmeside og på sproget.dk.

	2015	2016	2017	2018	Forøgelse 2018
Apps downloadstatistik					
RO ⁺ webapp/Android/apple	1.122	1.524	2.221	4.583	106,3%
Sproghjælp Android	33.509	38.177	42.498	45.574	7,2%
Sproghjælp Apple	22.200	30.562	32.862	40.202	22,3%
i alt	56.831	70.263	77.581	90.359	16,5%

RO⁺ har i flere år været til salg online via Forlaget Systime, men på trods af at det er et fremragende produkt, har salget - og dermed udbredelsen af programmet - været langt fra tilfredsstillende. I forbindelse med at Sprognævnet har fået en bevilling til at stille ordlister gratis til rådighed til sprogteknologiske formål, blev det besluttet at RO⁺ fra og med 2018 ligeledes skal være gratis for at det kan nå ud til flere brugere.

RO⁺ blev derfor i efteråret 2018 også lagt gratis i Google Play og Apples App Store da en del brugere havde lettere ved at finde frem til programmet ad den vej fremfor via internettet. Dette har haft en særdeles gavnlig virkning, idet antallet af downloads i løbet af efteråret er fordoblet i forhold til tidligere år. Samlet set forefindes Sproghjælp og RO⁺ på 90.000 mobile enheder i dag. Der er dog klart stadig mulighed for forbedring især for udbredelsen af RO⁺.

Sociale medier

Nævnet åbnede i slutningen af november 2016 profiler på Facebook, Twitter og LinkedIn. Facebookprofilen, som normalt opdateres 3 gange om ugen, er siden juni 2018 kun blevet opdateret 2 gange om ugen for at frigive mere arbejdstid til at forberede udflytningen. Facebooksiden bruges til sproglige opslag der i reglen henviser til uddybelse på sproget.dk, i Nyt fra Sprognævnet eller på nævnets hjemmeside, og til at gøre opmærksom på nævnets publikationer og arrangementer. Twitterprofilen bruges kun til særlige kampagner, mens LinkedIn-profilen henvender sig til fagfolk som undervisere, kommunikationsfolk, forskere og sproglige rådgivere.

Sociale medier og andre platforme					
	2015	2016	2017	2018	Forøgelse 2018
sproget.dk					
Facebook (følgere)	3.486	4.716	6.565	7.554	15,1%
Instagram	1.936	3.530	7.624	9.608	26,0%
LinkedIn	337	522	821	1.350	64,4%
i alt	5.759	8.768	15.010	18.512	23,3%
DSN					
Facebook (følgere)		1.110	2.618	3.743	43,0%
Twitter			257	366	42,4%
LinkedIn			198	543	174,2%
i alt		1.110	3.073	4.652	51,4%
Dansk Tegnsprog					
Facebook (følgere)			1.070	1.271	18,8%

Sproget.dk har i flere år været til stede på Facebook, Instagram og LinkedIn. Her er antallet af interessenter igen øget betydeligt i 2018 med 23,3 %. Sprognævnets profiler på Facebook, Twitter og LinkedIn ligger noget lavere end sproget.dk's da de ikke har eksisteret i lige så lang tid, og det taget i betragtning er tallene ganske pæne og viser en forøgelse med 51,4 % i forhold til 2017.

Telefoniske svar

Antallet af henvendelser til svartelefonen er som forventet faldet, da nævnet den 1.10.2018 valgte at lukke for spørgetelefonen om eftermiddagen for at få tid nok til håndtering af udfordringerne med udflytningen. Faldet er på 12,2, % på årsbasis. Svartelefonen spiller en stor rolle for nævnet, da den giver et unikt indblik i de spørgsmål der optager sprogbrugerne, og derfor er det vigtigt at fastholde et reduceret beredskab frem for at lukke helt.

Mens der har været en svag stigning i antallet af registrerede svar i svarbasen, kan der også konstateres et markant fald i antallet af svar publiceret på sproget.dk. Det skyldes ligeledes at der i 2018 har været færre hænder til at løse opgaven på grund af udflytningen.

Svarstatistik	2014	2015	2016	2017	2018	Forøgelse 2018
Telefoniske svar + skriftlige	5435	6170	5775	5819	5110	-12,2%
Registrerede svar	127	131	151	105	136	29,5%
Svar publiceret på sproget.dk	94	45	63	57	7	-87,7%
Svar tegnsprog tele + skrift				95	166	74,7%

Nyt fra Sprognævnet

I april 2017 udkom Nyt fra Sprognævnet for første gang som et digitalt nyhedsbrev i pdf-format og i et helt nyt design. Bortset fra en lille gruppe brugere som hellere ville fortsætte med at modtage det trykte blad, var der stor tilfredshed med initiativet.

Det ser ud til at omlægningen af Nyt fra Sprognævnet i 2018 virkelig er slået igennem i forhold til brugerne. Antallet af abonnenter er næsten fordoblet i forhold til 2017 fra 2144 til 3803, svarende til 77,4 %.

Konvertering af ældre artikler fra Nyt fra Sprognævnet fra pdf- til html-format er ved at være tilendebragt således at brugerne kan klikke sig direkte ind på enkeltartikler fra nyhedsbrevet til Nyt fra Sprognævnet på nævnets hjemmeside. Dette forbedrer søgemulighederne i artiklerne på nævnets hjemmeside og giver bedre integration med de sociale medier. På grund af mangel på medarbejderressurser blev det besluttet ikke at udgive Nyt fra Sprognævnet i december 2018 og marts 2019. Det forventes at produktionen kan genoptages evt. allerede i juni 2019 når flytningen til Bogense er overstået.

Publikationer

De videnskabelige publikationer som nævnet udgiver på publikationsplatformen tidsskrift.dk, er fortsat populære. Der er blevet hentet næsten 120.000 artikler i løbet af 2018 hvilket svarer til en svag stigning på 1,3 %.

Samlet set kan det konstateres at indsatsen for at øge antallet af kommunikationskanaler har haft den ønskede effekt og i høj grad bidrager til at udvide brugerskaren af nævnets tilbud. Der er kommet endnu flere brugere, og nævnets tilbud bliver hyppigere brugt. Dette opvejer efter vores opfattelse den mere beskedne fremgang vi oplever på de traditionelle kanaler, telefontjenesten, ordbogsportalerne og hjemmesiden.

Samlet set skønnes antallet af brugere af web, apps, sociale medier, svartjenesten, Nyt fra Sprognævnet og tidsskrift.dk at være øget med mere end 5 %. Der har ganske vist været 700 færre henvendelser til svartjenesten i 2018, til gengæld er der kommet mere end 1600 nye abonnenter på Nyt fra Sprognævnet, 1125 flere følgere på Facebook, og der ses også tydelig forøgelse på de andre kanaler. Det er tydeligt at brugernes adfærd ændrer sig, og at mange prioriterer andre kanaler frem for telefonen. Det er ikke umiddelbart muligt at sammenligne effekten af de forskellige kanaler, men man bør holde sig for øje at en henvendelse til svartjenesten er en engangsforeteelse, mens følgere på Facebook og læsere af Nyt fra Sprognævnet kan have mange interaktioner med nævnets tilbud i løbet af et år.

Det operationelle mål om en forøgelse af det samlede antal af brugere af nævnets svartjeneste og øvrige informationskanaler anses for opnået.

Resultatmål 1 om flere brugere af nævnets forskningsresultater og rådgivningstilbud anses for opfyldt.

Mål 2: Rådgivningstilbud til særlige brugergrupper i uddannelsessektoren og i den offentlige forvaltning

Formålet med udvikling af særlige rådgivningstilbud i dialog med udvalgte brugergrupper er at nævnets oplysnings- og rådgivningstilbud får maksimal udbredelse og dermed maksimal effekt, samtidig med at der kan gives målrettet feedback på nævnets indsats. Opbygningen af samarbejdsrelationer med private og offentlige aktører og med interesseorganisationer inden for uddannelse og offentlig kommunikation mv. giver nævnet en langt større aktionsradius, end det ellers ville være muligt inden for nævnets økonomiske rammer.

	Ref.	R2015	R2016	R2017	B2018	R2018
Forbedring og effektivisering af nævnets foredrags- og besøgsaktiviteter.	2.4	13 ud af 20 foredrag/besøg gennemført	10 foredrag/besøg gennemført og evalueret positivt	12 foredrag/besøg gennemført. 11 evalueret positivt 1 negativt	10 foredrag/besøg gennemført og evalueret positivt	v
Større udbredelse af viden om sprogets udvikling og om retskrivningsreglerne.	2.5	Elevbog om korrekt stavning under udgivelse. Undervisningsmateriale om retskrivning udviklet	Undervisningsmateriale om retskrivning publiceret og lanceret bl.a. på EMU. Online-kommakursus udviklet	Stor forøgelse af antallet af opgaver i Educas. Kommakursus publiceret og lanceret.	Publikation	v
Fokus på særlige ydelser på nævnets hjemmesider som kan være relevante for udvalgte brugergrupper.	2.7		Webshop etableret. Nye hjemmesider om skoletjenesten og om den borgerrettede kommunikation i det offentlige		Bruger-evaluering.	Målet er efter aftale med Kulturministeriet udskudt til 2019.

Uddannelsessektoren: Formålet er at udbrede kendskabet til Sprognævnets ydelser i undervisningssektoren og at styrke kompetence i retskrivning og korrekt sprogbrug hos elever og lærere. Initiativerne i forhold til uddannelsessektoren er fortsat i 2018. Der er afholdt 10 arrangementer enten på nævnet eller på skolerne. Det operationelle mål er opnået.

Nævnet lancerede i begyndelsen af 2017 et gratis online-kommakursus i samarbejde med firmaet Edutasia. I løbet af 2018 har der været gennemført 46.335 sessioner og kurset har haft 1,1 mio. sidevisninger.

Nævnet indledte i 2015 et samarbejde med Ordbogen.com om undervisningsplatformen Educas. Samarbejdet indebærer at Ordbogen.com udarbejder online-øvelser til forskellige alderstrin i grundskolen med udgangspunkt i og henvisning til relevant information på nævnets hjemmeside og sproget.dk. I 2018 har dansklærere over hele landet stillet over 20.000 opgaver med udgangspunkt i Sprognævnets hjemmeside og mere end 11.000 opgaver med udgangspunkt i sproget.dk. Der har således været en pæn stigning.

Samlingen af inspirationsmateriale for lærere på nævnets hjemmeside er blevet forøget med undervisningsmateriale om kåringen af årets ord 2018. Nævnet har oprettet en blog på folkeskolen.dk hvor relevant materiale og nyheder udstilles.

Der arbejdes fortsat på en ny udgave af bogen Anbefalede grammatiske betegnelser. Arbejdet forventes afsluttet i 2019.

Det operationelle mål om større udbredelse af viden om sprogets udvikling og om retskrivningsreglerne er opnået.

Det operationelle mål om fokus på særlige ydelser på nævnets hjemmesider som kan være relevante for udvalgte brugergrupper er efter aftale med Kulturministeriet udskudt til 2019.

Den offentlige forvaltning. Formålet er at udbrede kendskabet til Sprognævnets ydelser i den offentlige forvaltning. Dette søges først og fremmest opnået via arrangementer og netværksaktiviteter (se under Forskning, mål 3, delmål 1.8) som henvender sig til både forskere og medarbejdere i offentlige institutioner. Seminarerne har dels til formål at indsamle information om offentlige institutioners håndtering af den borgerrettede kommunikation, dels at formidle relevant viden om Sprognævnets tilbud til offentlige institutioner på nævnets hjemmeside.

Evalueringen af aktiviteterne i 2018 viser at seminarerne har været en stor succes. Senest har nævnet holdt en temaeftermiddag i efteråret 2018 med titlen: Skriv bedre til borgere og kunder. Der deltog 60 personer, og vi måtte sætte 20 på venteliste.

Det kan således konstateres at nævnets bestræbelser på at udbygge kontaktfladen til skrivende medarbejdere i offentlige institutioner er lykkedes med et godt resultat.

Resultatmål 2 om udvikling af særlige rådgivningstilbud til brugergrupper i uddannelsessektoren og i den offentlige forvaltning anses på den baggrund for opfyldt.

2.4.2.3 Normering af retskrivningen

Mål 1: Årlige opdateringer af Retskrivningsordbogen

Arbejdet med Retskrivningsordbogen er en af nævnets kerneopgaver som sikrer et stabilt skriftbillede i alle dele af samfundet. De nye opslagsord udvælges nøje efter forskellige kriterier. Dels afspejler de særlige aspekter ved den danske retskrivning, dvs. det drejer sig typisk om ord der kan være vanskelige at stave eller bøje, dels udgør ordbogen samlet set et billede af det aktuelle ordforråd. Inden ordenes stavemåde og bøjning lægges endeligt fast i ordbogen, undersøges den faktiske sprogbrug ved hjælp af nævnets omfattende korpusdata, og de udviklede analysemetoder, og ordbogsartiklerne drøftes i nævnets fagråd for retskrivning.

	Ref.	R2015	R2016	R2017	B2018	R2018
Retskrivningsordbogen opdateres årligt med hhv. mindst 150 og 250 ord	3.1	288 nye opslagsord	246 nye opslagsord	Ordbogen forøget med 187 opslagsord	Mindst 250 nye opslagsord	Ordbogen forøget med 182 opslagsord. Målet er delvist opfyldt.

I 2018 er Retskrivningsordbogen blevet forøget med 182 nye opslagsord. Publiceringen fandt sted 13. december 2018 i alle digitale udgaver af Retskrivningsordbogen, dvs. på dsn.dk, sproget.dk, RO⁺ og Ordbogen.com. Samtidig med opdateringen blev listerne over tilføjelserne tilgængelige på Sprognævnets hjemmeside, hvor der også ligger generel information om den løbende opdatering. Endvidere blev opdateringen udsendt til de 52 personer og institutioner som har fået tilsendt Retskrivningsordbogen som sprogteknologisk resurse i løbet af 2018.

Det blev aftalt med Kulturministeriet i 2016 at det operationelle mål om forøgelse af antallet af ord i Retskrivningsordbogen med 150 ord om året skulle ændres til at antallet af ord øges til 250 ord for 2018. Det mål har ikke kunnet opfyldes da 2/3 af retskrivningsredaktionen, herunder den ledende

redaktør, er kommet i outplacementforløb og har brugt tid på at færdiggøre igangværende opgaver og overdrage opgaver til nye medarbejdere eller kolleger.

Det operationelle mål er delvist opnået.

Resultatmål 1 om årlige opdateringer af Retskrivningsordbogen er delvist opfyldt.

Mål 3. Ny viden om hvordan retskrivningsnormen forvaltes i sprogteknologiske applikationer som fx stavekontroller og dikteringsværktøjer

Formålet med at følge med i hvordan retskrivningsnormen forvaltes i sprogteknologiske applikationer, er at overvåge om produkter der bygger på sprogteknologi, respekterer normen og leverer et output på et klart og formålstjenligt dansk, især hvis de bruges i uddannelsessektoren og i den offentlige forvaltning, samt at registrere hvilke forandringer i sprogbrugen disse produkter giver anledning til. Endvidere skal den viden som nævnet opsamler, formidles videre til offentligheden.

Ved rammeaftalens indgåelse blev der planlagt en undersøgelse af stavekontrollernes sproghåndtering, da der her sker en massiv påvirkning af stavevanerne hos mange danskere. I mellemtiden er udviklingen gået hurtigt i retning af brug af kunstig intelligens og robotteknologi, og opmærksomheden er nu også rettet mod hvordan disse systemer kan kommunikere på dansk.

I slutningen af 2017 besluttede kulturministeren at nedsætte et sprogteknologisk udvalg med Sprognævnet som formandskab og sekretariat. Nævnet fik i den forbindelse en yderligere bevilling på 0,5 mio. kr. Der har derfor i 2018 været langt flere aktiviteter i forhold til sprogteknologi end oprindeligt planlagt i rammeaftalen.

	Ref.	R2015	R2016	R2017	B2018	R2018
Opbygning af et sprogteknologisk netværk og kortlægning af det sprogteknologiske landskab.	3.3	Seminar planlagt i 2015. Finder sted 7.3.2016	Rapport på dansk og engelsk om den flersproglige udfordring i den offentlige sektor og behovet for sprogteknologi. Kronik i Politiken	Seminar udsat til 2018. Målet er ikke opnået.	Publikation	V
Mere information på sproget.dk og dsu.dk om sprogteknologi.	3.4	4 artikler i Nyt fra Sprognævnet lagt på hjemmesiden	Hjemmesider opdateret		Hjemmesider opdateret	V
Undersøgelse af stavekontrollers og dikteringsværktøjers sproghåndtering.	3.5	Projekt del 1 gennemført. Resultater præsenteret på international konference	Projekt del 2 gennemført. Samarbejde med Microsoft om forbedring af stavekontrollen		Udgivelse af rapport	Målet er efter aftale med Kulturministeriet udskudt til 2019

Det planlagte ELRC-seminar, som oprindeligt skulle finde sted i efteråret 2017, er blevet gennemført i efteråret 2018 i tilknytning til det sprogteknologiske udvalgsarbejde og afsluttet med en rapport.

Der er i 2018 blevet afholdt 8 udvalgsmøder og 6 workshops for hhv. brugere, udbydere, udviklere, forskere, undervisere og andre interessenter i sprogteknologi, herunder workshops om maskinoversættelse (ELRC) og terminologi som et led i det sprogteknologiske udvalgs kortlægning af det sprogteknologiske landskab. Endvidere er der blevet udsendt spørgeskemaer i forbindelse med workshops. Alt i alt er ca. 120 institutioner, virksomheder og organisationer blevet hørt og har bidraget til udvalgets arbejde.

Det operationelle mål om opbygning af et sprogteknologisk netværk og kortlægning af det sprogteknologiske landskab er opnået.

I forbindelse med sprogteknologiudvalgets arbejde er der blevet oprettet en blog, sprogtekn2018, hvor der løbende blev orienteret om udvalgets arbejde, der er blevet udgivet temasider om sprogteknologi på sproget.dk og dsn.dk, og der er blevet lanceret en tegnefilm om sprogteknologi med titlen Alle har brug for dansk sprogteknologi på nævnets hjemmesider og de sociale medier.

Det operationelle mål om mere information om sprogteknologi er opnået.

Nævnet har i løbet af 2017 fortsat arbejdet med undersøgelse af hvordan retskrivningen påvirkes af stavekontroller. Dette gøres bl.a. i forbindelse med opmærkning af gymnasiestilene hvor det noteres om stavekontrollen fanger elevernes fejl, og om den giver de korrekte rettelserforslag. Sammen med Københavns Universitet er der blevet udarbejdet et omfattende system til klassifikation af stavefejl og andre fejltypen. Opmærkningsarbejdet har kørt på fuld kraft i løbet af 2018, men det har ikke været muligt at lave de opfølgende analyser da den centrale medarbejder mod forventning først kunne stå til rådighed i slutningen af 2018.

Det operationelle mål om undersøgelse af stavekontrollers og dikteringsværktøjers sproghåndtering er efter aftale med Kulturministeriet udskudt til 2019.

Resultatmål 3 om at skabe ny viden om hvordan retskrivningsnormen forvaltes i sprogteknologiske applikationer anses på den baggrund for opfyldt.

2.4.2.4 Tegnsprog

Mål 1: Nævnet skaber hensigtsmæssige fysiske og administrative rammer for Tegnsprogrådet

Tegnsprogrådet har til opgave at udarbejde principper og retningslinjer for arbejdet med at følge og dokumentere det danske tegnsprog og at give råd og oplysning om dansk tegnsprog. Der er oprettet en afdeling for dansk tegnsprog i Sprognævnet som har til opgave at besvare henvendelser om dansk tegnsprog og vejlede om tegnsprogsbrug, at samarbejde med relevante interessegrupper og institutioner inden for tegnsprogsområdet og at sekretariatsbetjene Dansk Tegnsprogråd.

Operationelt mål	Ref.	R2015	R2016	R2017	B2018	B2018
Mål 1: Nævnet skaber hensigtsmæssige fysiske og administrative rammer for Tegnsprogrådet. Ved årlige tilfredshedsmålinger opnås mindst 80 % tilfreds eller meget tilfreds.	4.1	Betjeningen af tegnsprogrådet indarbejdet i nævnets administration	96 % tilfredshed med sekretariatsbetjeningen	96 % tilfredshed med sekretariatsbetjeningen	Sekretariatet leverer en tilfredsstillende betjening af tegnsprogrådet	v

Afdelingen for Dansk Tegnsprog består af en døv medarbejder med en kandidatgrad i lingvistik og en hørende medarbejder med en ph.d.-grad i dansk med hhv. 20 og 17 arbejdstimer om ugen. Den hørende medarbejder arbejder med opgaver i den danske afdeling resten af tiden. Denne kombination er valgt for at sikre den bedste kompetence inden for tegnsprog og samtidig muliggøre en optimal overførsel af viden og erfaring fra Sprognævnets arbejdsområder, herunder indsamling og dokumentation. Derudover er der ansat en døv studentemedhjælp. I afdelingen arbejder også en tegnsprogstolk 20 timer om ugen (finansieret af Frederiksberg Kommune) samt praktikanter i virksomhedspraktik eller studiepraktik med jævne mellemrum.

Afdelingen formidler viden om tegnsprog via hjemmesiden dansktegnprog.dk og på Facebook hvor der er 1271 følgere. Formidlingen foregår gennem tekst og tegnsprogvideoer.

Afdelingen arbejder med digitalisering af ældre tegnsprogoptagelser for at sikre dem for eftertiden. Endvidere er der etableret et tæt samarbejde med Center for Tegnsprog på Københavns Professionshøjskole (KP) om Ordbog over dansk tegnsprog på tegnsprog.dk. Sidst men ikke mindst har afdelingen et stærkt nordisk samarbejde i tegnsprogsnetværket under Nordisk Ministerråd.

Der er kun fastsat et operationelt mål for selve sekretariatsarbejdet, nemlig at sekretariatsbetjeningen skal opleves som 80 % tilfredsstillende i en tilfredshedsmåling. Da afdelingens øvrige aktiviteter aftales med og overvåges af Tegnsprogsrådet, afspejler målingen samtidig også Tegnsprogsrådets tilfredshed med afdelingens øvrige aktiviteter.

Den årlige tilfredshedsundersøgelse blandt Tegnsprogsrådets medlemmer viste i 2018 97 % tilfredshed med sekretariatsbetjeningen. Der blev bl.a. spurgt til mødefaciliteternes, dagsordenernes og informationernes kvalitet samt til sekretariatets daglige betjening af rådet og afviklingen af rådets projekter.

Det kan konstateres at det er lykkedes at opbygge en velfungerende afdeling der løser sine opgaver til alles tilfredshed.

Resultatmål 1 om tilfredsstillende sekretariatsbetjening af Tegnsprogsrådet anses på den baggrund for at være opfyldt.

2.5 Forventninger til det kommende år

Tabel 5: Forventninger til det kommende år		
1000 kr. løbende priser	Regnskab 2018	Grundbudget 2019
Bevilling og øvrige indtægter	-15.478,1	-17.300,0
Udgifter	15.628,2	17.300,0
Resultat	150,1	0,0

Nævnet forventer at flytte ind i de nye lokaler i Bogense den 1.4. 2019. I begyndelsen af året vil der derfor være fokus på at rekruttere og indarbejde nye medarbejdere og på at forberede flytningen af nævnet. En stor del af opmærksomheden vil i 2019 være rettet imod at genopbygge institutionen og få forskning, rådgivning og normering samt tegnsprogsekretariatet til at fungere under de nye betingelser. Endvidere vil der være behov for at gøre en ekstra indsats for at etablere samarbejdsrelationer til fx forskningsmiljøerne på Syddansk Universitet og andre relevante samarbejdspartnere i nærområdet, samt at finde måder hvorpå eksisterende samarbejdsrelationer kan fastholdes.

Nævnet har fra 1.1.2019 indgået et samarbejde med Syddansk Musikkonservatorium i Odense om varetagelse af nævnets bogholderi-, økonomi- og HR-opgaver, og der vil således ikke længere være administrative, men udelukkende faglige medarbejdere ansat i nævnet. Her vil der være behov for at udvikle og konsolidere gode og smidige arbejdsgange og opgavesnit.

I sommeren 2018 blev Sprognævnets strategi justeret således at den ud over en videreførelse af den udvikling som allerede er igangsat, indebærer et større fokus på de udfordringer som udviklingen inden for sprogteknologi og kunstig intelligens vil udgøre for det danske sprog.

Nævnets indgående viden om relationen mellem det talte og det skrevne sprog samt de mangeårige erfaringer med analyse af store datamængder skal nyttiggøres så nævnet kan bidrage til at styrke sprog og kommunikation i det danske samfund i forbindelse med brugen af robotter og kunstig intelligens.

Især når digitale assistenter og robotter anvendes af offentlige myndigheder, bør der stilles krav om at de kan kommunikere med borgerne på et klart og formålstjenligt dansk.

Den viden og de mange relationer til forskningsmiljøer, virksomheder og offentlige institutioner der er opnået i forbindelse med arbejdet i det sprogteknologiske udvalg, udgør et godt fundament for etablering af nye samarbejdsformer og -projekter inden for dette felt.

Forskning

Nævnet satser på at fastholde forskning og forskningssamarbejde på internationalt niveau inden for nævnets kerneområder, samt fortsat at have fokus på udvikling af resurser og metoder til analyser af sproget i offentlige institutioner og sproget i uddannelsessektoren. Der vil i 2019 blive udgivet en række artikler i kølvandet på projektet Moderne importord i dansk, ligesom projektet om danske gymnasieelevers skriftlige sprogfærdighed vil fortsætte.

Derudover vil der blive udviklet forskningsprojekter som sigter på at belyse de sproglige problemstillinger der opstår i interaktion med robotteknologi.

Rådgivning og oplysning

Nævnet vil i 2019 arbejde på at fastholde kvaliteten i nævnets rådgivningstilbud og tilpasse indsatsen i forhold til den nye placering i Bogense, herunder arbejdet med svartjenesten, sproget.dk og de sociale medier og samarbejdet med uddannelserne og offentlige institutioner.

Derudover vil nævnet begynde at udvikle målrettede rådgivningstilbud om sprogteknologi.

Normering

Nævnet vil fortsat sørge for en stabil drift af Retskrivningsordbogen på nettet og på andre platforme for at håndtere det stigende antal brugere. Endvidere vil der blive arbejdet videre med at tilgængeliggøre Retskrivningsordbogen og andre sprogresurser til sprogteknologi.

Der arbejdes fortsat med at udvikle sprogbrugsprincippets empiriske basis med udgangspunkt i nævnets tekstsamlinger hvor tekster kategoriseres efter hvor fejlfrie de er, i tilknytning til postdocprojektet om gymnasiestile og projektet om menneskers grammatikforståelse i samarbejde med universiteterne i København og Århus.

Tegnsprog

Sekretariatet for Dansk Tegnsprogråd vil i 2019 især have fokus på at fastholde kvaliteten og tilpasse sine rådgivningstilbud i forhold til en ny beliggenhed samt fortsætte med at betjene Tegnsprogrådet.

3. Regnskab

Dansk Sprognævns indtægter og udgifter er i balance således at nævnet går ud med et mindre underskud på -150.071,14 kr., hvilket skyldes at nævnet fik Kulturministeriets tilladelse til at disponere over et beløb på 150.000 kr. af overført overskud til færdiggørelse af projekter i 2018.

Sprognævnet har ligeledes i 2018 opnået eksternt finansiering til dele af nævnets opgaver. Dette gælder særligt forskningen med et beløb svarende til 0,6 mio. kr.

3.1 Anvendt regnskabspraksis

Regnskabspraksis tager udgangspunkt i de regnskabsregler og -principper som Moderniseringsstyrelsen har opstillet for omkostningsregnskaber og -bevillinger. Årsrapporten for 2018 er opstillet efter Moderniseringsstyrelsens regnskabsprincipper. Uddata fra Statens Koncernsystem og budgetsystem er anvendt som kilde.

Dansk Sprognævn har, med henvisning til bekendtgørelse nr. 116 af 19/2-2018, ingen ændringer til værdiansættelsen af skattemæssige tilgodehavender og er ikke indehavende af værdipapirer og har ej heller modtaget kapitalindskud.

Dansk Sprognævn modtager eksterne forskningsmidler til forskningsopgaver, der registreres under konto 95 Tilskudsfinansieret forskningsvirksomhed og konto 97 Andre tilskudsfinansierede aktiviteter. Eksterne forskningsmidler følger nævnets egen regnskabspraksis som tager udgangspunkt i de regnskabsregler og -principper som Moderniseringsstyrelsen har fastsat.

3.2 Resultatopgørelse mv.

Tabel 6: Resultatopgørelse

1000 kr., løbende priser	2017	2018	2019
Ordinære driftsindtægter			
Indtægtsført bevilling			
Bevilling	-12.100,0	-13.900,0	-16.800,0
Indtægtsført bevilling i alt	-12.100,0	-13.900,0	-16.800,0
Salg af varer og tjenesteydelser	-1.004,0	-1.015,7	0,0
Eksternt salg af varer og tjenesteydelser	-1.004,0	-1.015,7	0,0
Internt statsligt salg af varer og tjenesteydelser	0,0	0,0	0,0
Tilskud til egen drift	-906,0	-562,4	-500,0
Gebyrer	0,0	0,0	0,0
Ordinære driftsindtægter i alt	-14.010,0	-15.478,1	-17.300,0
Ordinære driftsomkostninger			
Ændring i lagre	0,0	0,0	0,0
Forbrugsomkostninger			
Husleje	1.470,1	1.441,7	1.795,6

Forbrugsomkostninger i alt	1.470,1	1.441,7	1.795,6
Personaleomkostninger			
Lønninger	6.921,2	7.617,2	9.369,7
Andre personaleomkostninger	70,0	68,8	47,0
Pension	1.070,9	1.124,5	1.423,9
Lønrefusion	-40,1	-174,0	-209,0
Personaleomkostninger i alt	8.022,0	8.636,5	10.631,6
Af- og nedskrivninger	1.015,8	801,5	297,6
Internt køb af varer og tjenesteydelser	0,0	641,1	1.234,4
Andre ordinære driftsomkostninger	2.889,5	3.618,0	3.203,8
Ordinære driftsomkostninger i alt	13.397,4	15.138,8	17.163,0
Resultat af ordinær drift	-612,7	-339,3	-137,0
Andre driftsposter			
Andre driftsindtægter	0,0	0,0	0,0
Andre driftsomkostninger	0,0	0,0	0,0
Resultat før finansielle poster	-612,7	-339,3	-137,0
Finansielle poster			
Finansielle indtægter	0,0	0,0	0,0
Finansielle omkostninger	556,5	489,4	137,0
Resultat før ekstraordinære poster	-56,2	150,1	0,0
Ekstraordinære poster			
Ekstraordinære indtægter	0,0	0,0	0,0
Ekstraordinære omkostninger	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	-56,2	150,1	0,0

Kilde: Statens Koncernsystem (SKS rapportpakker) rapport 8 Tabel 06 Resultatopgørelse og grundbudget 2019.

Dansk Sprognævn går ud af året med et mindre underskud på 150.071 kr. Sprognævnet fik primo året tilsagn af Kulturministeriet til at bruge 150.000 kr. af overført overskud til færdiggørelse af projekter før nævnets flytning til Bogense.

Dansk Sprognævn har fået en bevillingsforøgelse fra 2017 til 2018 på 1,8 mio. kr. Denne bevillingsforhøjelse skyldes at nævnet har modtaget 0,5 mio. kr. til Sprogteknologisk udvalgsarbejde, derudover er der tilført 1,2 mio. kr. til dækning af udgifter i forbindelse med nævnets flytning til Bogense fra Finansministeriets medfinansieringspulje, og endelig har nævnet fået 0,1 mio. kr. i forbindelse med omlægningen af Barselsfonden.

Den budgetterede bevilling for 2019 er forhøjet med er højere end finanslovsbevillingen på grund af tilsagn om tillægsbevilling på 0,5 mio. kr. til digitalisering.

3.2.1 Resultatdisponering

Tabel 7: Resultatdisponering

1000 kr., løbende priser		2018
Note:	Disponeret til bortfald	0,0
	Disponeret til reserveret egenkapital	0,0
	Disponeret udbytte til statskassen	0,0
	Disponeret til overført overskud	-150,1

Kilde: Statens Koncernsystem (SKS rapportpakker) rapport 9 Tabel 07 Resultatdisponering.

Dansk Sprognævn gik ud af året med et underskud på -150,071,14 kr., hvilket dækkes af forbrug af overført overskud. I foråret fik nævnet tilladelse af departementet til at bruge 150.000 kr. til færdiggørelsen af opgaver før nævnets flytning til Bogense i 2019.

Beløbet er overført som et underskud under egenkapitalen.

3.2.2 Forklaring af tilbageførte hensættelser og periodiseringsposter

Afdelingen for Dansk Tegnsprog hensatte i 2017 91.764,60 kr. til digitalisering af historiske videooptagelser som dokumenterer dansk tegnsprog, og til opdatering af hjemmeside i 2018. Grundet nævnets flytning til Bogense kunne arbejdet ikke færdiggøres. Afdelingen for Dansk Tegnsprog tilbageførte 51.485,35 kr. og hensatte på ny i 2018 123.639,50 kr. til færdiggørelsen af digitaliseringen af de historiske bånd og til hjemmesideopgaven, da der er indgået forpligtende aftaler om opgavernes udførelse.

3.3 Balancen

I det følgende kommenteres balancen for Dansk Sprognævn. Balancen viser formuen pr. 31. december 2018. Den samlede balance udgør 13,7 mio. kr. pr. 31. december 2018 mod 13,2 mio. kr. pr. 31. december 2017. Dette er et udtryk for at Dansk Sprognævn har hensat midler i 2018 til dækningen af nævnets flytning til Bogense. En del af disse midler er hensat til dækning af fratrædelsesgodtgørelse mv. jf. tabel 14.

Tabel 8. Balancen					
Aktiver 1000 kr.			Passiver		
	2017	2018		2017	2018
Note:			Note:		
Anlægsaktiver:			Egenkapital		
<i>Immaterielle anlægsaktiver</i>			Reguleret egenkapital (startkapital)	158,0	0,0
1			Opskrivninger	0,0	0,0
Færdiggjorte udviklingsprojekter	127,1	23,1	Reserveret egenkapital	0,0	0,0
Erhvervede koncessioner, patenter, licenser m.v.	0,0	0,0	Bortfald og kontoændringer	0,0	0,0
Udviklingsprojekter under opførelse	0,0	0,0	Udbytte til staten	0,0	0,0
Immaterielle anlægsaktiver i alt	127,1	23,1	Overført overskud	185,3	35,2
<i>Materielle anlægsaktiver</i>					
2			Egenkapital i alt	343,3	35,2
Grunde, arealer og bygninger	9.765,6	9.068,0	Hensatte forpligtelser	492,9	1.388,6
Infrastruktur	0,0	0,0			
Transportmateriel	0,0	0,0	<i>Langfristede gældsposter</i>		
Produktionsanlæg og maskiner	0,0	0,0	FF4 Langfristet gæld	10.195,6	9.338,7
Inventar og IT-udstyr	0,0	0,0	Donationer	0,0	0,0
Igangværende arbejder for egen regning	61,6	61,6	Prioritets gæld	0,0	0,0
Materielle anlægsaktiver i alt	9.827,2	9.129,6	Anden langfristet gæld	0,0	0,0
Statsforskrivning	158,0	0,0	Langfristet gæld i alt	10.195,6	9.338,7
Øvrige finansielle anlægsaktiver	0,0	0,0			
Finansielle anlægsaktiver i alt	158,0	0,0			
Anlægsaktiver i alt	10.112,3	9.152,7			

Omsætningsaktiver						
Varebeholdning	0,0	0,0		<i>Kortfristede gældsposter</i>		
Tilgodehavender	215,6	246,0		Leverandører af vare og tjenesteydelser	587,7	758,7
Periodeafgrænsningsposter	0,0	0,0				
Værdipapirer	0,0	0,0		Anden kortfristet gæld	613,8	833,0
Likvide beholdninger	0,0	0,0		Skyldige feriepenge	1.042,9	1.373,5
FF5 Uforrentet konto	4.512,0	2.706,7		Reserveret bevilling	0,0	0,0
FF7 Finansieringskonto	-1.564,1	1.621,9		Igangværende arbejder for fremmed regning, forpligtelser	0,0	0,0
Andre likvider	0,4	0,4		Periodeafgrænsningsposter, forpligtelser	0,0	0,0
Likvide beholdninger i alt	2.948,3	4.329,0		Kortfristet gæld i alt	2.244,4	2.965,2
Omsætningsaktiver i alt	3.163,9	4.575,0		Gældsforpligtelser i alt	12.440,0	12.303,9
Aktiver i alt	13.276,2	13.727,7		Passiver i alt	13.276,2	13.727,7

Kilde: Statens Koncernsystem (SKS rapportpakker) rapport 10 Tabel 08 Balance.

3.3.1 Aktiver

Immaterielle anlægsaktiver er nedskrevet til 23.148 kr. Grundet flytningen har nævnet måtte sætte flere af udviklingsprojekterne i bero.

Materielle anlægsaktiver dækker over nævnets ombygning på nuværende adresse og et igangværende udviklingsprojekt. Byggegælden er pr. 31.12.2018 nedskrevet til 9.129.626 kr.

Finansielle anlægsaktiver er fra 2017 til 2018 nedskrevet til 0, hvilket skyldes en tastefejl i Statens Budgetsystem. Fejlen er korrigeret primo 2019.

Tilgodehavender dækker købsmoms og barselsrefusion m.m.

Den uforrentede konto viser saldoen pr. 31.12.2017 for tilgodehavender, andre likvide midler, overført overskud, hensatte forpligtelser, leverandører af varer og tjenesteydelser, anden kortfristet gæld og skyldige feriepenge. Kontoen korrigeres 2019 for dette regnskabsår.

3.3.2 Passiver

Reguleret egenkapital (startkapital) viste i 2018 et 0. Dette skyldes en ubalance mellem Finansloven/SB og nævnets regnskab på reguleret egenkapital. Ved en fejl er nævnets statsforskrivning og reguleret egenkapital i Statens Budgetsystem blevet anført med et 0. Fejlen er rettet primo finansåret 2019.

Hensatte forpligtelser dækker fratrædelsesgodtgørelse mv.

Langfristede gældsposter angår 3 poster som vedrører nævnets gæld på ombygning af nuværende adresse Worsaaesvej 19, et program til grammatisk opmærkning af tekster og et videreudviklingsprojekt vedrørende hjemmesiden.

3.4 Egenkapitalforklaring

Tabel 9. Egenkapitalforklaring

note:	1000 kr., løbende priser	2017	2018
	Egenkapital primo 2018	0,0	0,0
	Startkapital primo	158,0	158,0
	+Ændring i startkapital	0,0	-158,0
	Startkapital ultimo	158,0	0,0
	Opskrivninger primo	0,0	0,0

+Ændringer i opskrivninger	0,0	0,0
Opskrivninger ultimo	0,0	0,0
Reserveret egenkapital primo	0,0	0,0
+Ændring i reserveret egenkapital	0,0	0,0
Reserveret egenkapital ultimo	0,0	0,0
Overført overskud primo	129,1	185,3
+Primoregulering/flytning mellem bogføringskredse	0,0	0,0
+Regulering af det overførte overskud	0,0	0,0
+Overført fra årets resultat	56,2	-150,1
- Bortfald af årets resultat	0,0	0,0
- Udbytte til staten	0,0	0,0
Overført overskud ultimo	185,3	35,2
Egenkapital ultimo	343,3	35,2
*Egenkapital ultimo jf. balancen (tabel 8)	343,3	35,2

Kilde: Statens Koncernsystem (SKS rapportpakker) rapport 11 Tabel 09 Egenkapitalforklaring.

I 2018 er der en ubalance mellem Finansloven/SB og nævnets regnskab på reguleret egenkapital. Ved en fejl er nævnets statsforskrivning og reguleret egenkapital i Statens Budgetsystem blevet anført med et 0, fejlen er rettet primo finansåret 2019.

Derudover har nævnet fået tilsagn om at måtte bruge 150.000 kr. af overført overskud i 2018 til opmærkning af gymnasistile, færdiggørelse af rohist.dsn.dk m.m.

3.5 Likviditet og låneramme

Tabel 10: Udnyttelse af låneramme

1000 kr., løbende priser	2018
Sum af imm. og mat. anlægsaktiver (undt. donationer) pr. 31. december 2018	9.152,7
Låneramme pr. 31. december 2018	12.600,0
Udnyttelsesgrad i procent	72,64%

Note: Dansk Sprognævn har ingen donerede anlægsaktiver.

Kilde: Statens Koncernsystem (SKS rapportpakker) rapport 12 Tabel 10 Udnyttelse af låneramme.

3.6 Opfølgning på lønsumsloft

Tabel 11: Opfølgning på lønsumsloft § 21.32.07

1000 kr., løbende priser	2018
Lønsumsloft FL	7.300,0
Lønsumsloft inkl. TB/aktstykker	7.400,0
Lønforbrug under lønsumsloft	8.571,9
Difference (mindreforbrug)	-1.171,9
Akkumuleret opsparring ultimo forrige år	2.200,6
Akkumuleret opsparring ultimo indeværende år	1.028,7

Kilde: Statens Koncernsystem (SKS rapportpakker) rapport 13 Tabel 11 Opfølgning på lønsumsloft.

Dansk Sprognævn har, jf. finanslovens særlige bevillingsbestemmelse (BV 2.6.5), haft adgang til at forøge lønsumsloftet i forbindelse med indtægter fra salget af Retskrivningsordbogen.

Dansk Sprognævn modtog en bevillingsforøgelse i 2018 på 0,5 mio. kr. til brug for en styrket indsats inden for sprogteknologi. Beløbet blev overført til øvrige driftsudgifter, men skulle dække lønudgiften til brug for det sprogteknologiske udvalgsarbejde. Endvidere har nævnet måttet ansætte hjælp til kerneopgaverne for at få frigivet tid og resurser til at varetage nævnets flytning til Bogense. Nævnet har telefonisk fået departementets tilladelse til at trække på den akkumulerede lønsumsopsparring i 2018.

Dansk Sprognævn har mindre lønudgifter udenfor lønsumsloftet i forbindelse med forskningsprojektet Yes, det er coolt. Moderne importord i dansk.

3.7 Bevillingsregnskabet

Tabel 12: Bevillingsregnskab

Hovedkonto	Navn	Bevillingstype	Mio kr.	Bevilling	Regnskab	Afvigelse	Videreførelse Ultimo
Drift							
21.32.07	Dansk Sprognævn	Driftsbevilling	Udgifter	14.400,0	15.628,2	-1.228,2	
			Indtægter	-500,0	-1.578,1	1.078,1	35,2

Kilde: Statens Koncernsystem (SKS rapportpakker) rapport 14 Tabel 12 Bevillingsregnskabet.

Dansk Sprognævn fik i 2018 bevilget 1,2 mio. kr. til dækning af nævnens flytning til Bogense fra Finansministeriets medfinansieringspulje. Nævnet har hensat til fratrædelsesgodtgørelse mv. Endvidere fik nævnet tilladelse til at bruge opsparede midler til færdiggørelse af projekter i 2018.

3.8 Udgiftsbaserede hovedkonti

Tabel 12A: Udgiftsbaserede hovedkonti § 21.32.07

Hovedkonto	Navn	Bevillingstype	(Mio. kr.)	Bevilling	Regnskab
21.32.07	Dansk Sprognævn	Driftsbevilling	Udgifter	14.400,0	15.628,2
			Indtægter	-500,0	-1.578,1
			Udgifter	13.900,0	14.050,1

Kilde: Statens Koncernsystem (SKS rapportpakker) rapport 14 Tabel 12 Bevillingsregnskabet.

4. Bilag

4.1 Noter til resultatopgørelse og balance

Tabel 13 - Note 1: Immaterielle anlægsaktiver

1000 kr., løbende priser	Færdiggjorte udviklingsprojekter	Erhvervede koncessioner, patenter, licenser mv.	I alt
Primobeholdning	2.196,2	0,0	2.196,2
Opskrivning	0,0	0,0	0,0
Kostpris pr. 1.1.2018 (før afskr.)	2.196,2	0,0	2.196,2
Tilgang	0,0	0,0	0,0
Afgang	0,0	0,0	0,0
Kostpris pr. 31.12.2018 (før afskr.)	2.196,2	0,0	2.196,2
Akk. afskrivninger	2.173,1	0,0	2.173,1
Akk. nedskrivninger	0,0	0,0	0,0
Akk. af- og nedskrivninger 31.12.2018	2.173,1	0,0	2.173,1
Regnskabsmæssig værdi pr. 31.12.2018	23,1	0,0	23,1
Årets afskrivninger	104,0	0,0	104,0
Årets nedskrivninger	0,0	0,0	0,0
Årets af- og nedskrivninger	104,0	0,0	104,0
Afskrivningsperiode/år	3 år	antal år	

Tabel 14 - Note 2: Materielle anlægsaktiver

1000 kr.	Grunde, arealer og bygninger	Infrastruktur	Produktionsanlæg og maskiner	Transportmateriel	Inventar og IT-udstyr	I alt
Primobeholdning	12.411,4	0,0	0,0	0,0	0,0	12.411,4
Opskrivning	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kostpris pr. 1.1.2018 (før afskr.)	12.411,4	0,0	0,0	0,0	0,0	12.411,4
Tilgang	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Afgang	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kostpris pr. 31.12.2018 (før afskr.)	12.411,4	0,0	0,0	0,0	0,0	12.411,4
Akk. afskrivninger	3.343,4	0,0	0,0	0,0	0,0	3.343,4
Akk. nedskrivninger	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Akk. af- og nedskrivninger 31.12.2017	3.343,4	0,0	0,0	0,0	0,0	3.343,4
Regnskabsmæssig værdi pr. 31.12.2017	9.068,0	0,0	0,0	0,0	0,0	9.068,0
Årets afskrivninger	697,5	0,0	0,0	0,0	0,0	697,5
Årets nedskrivninger	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets af- og nedskrivninger	697,5	0,0	0,0	0,0	0,0	697,5
Afskrivningsperiode/år	16,5 år	antal år	antal år	antal år	antal år	

	I gang-værende arbejder for egen regning
Primosaldo pr. 01.01.2018	61,6
Tilgang	0,0
Nedskrivninger	0,0
Overført til færdige materielle anlægsaktiver	0,0
Kostpris pr. 31.12.2018	61,6

Tabel 14A Note 3. Hensatte forpligtelser

1000 kr.	Beløb
Hensat i 2018 til:	
Restløn, direktør	-250,0
Fratrædelsesgodtgørelser mv. i forbindelse med flytningen til Bogense i 2019	-875,0
Husleje, variable omkostninger 2018	-140,0
Ny hensættelse 2019, digitalisering/hjemmesideprojekt	-123,6
Digitalisering/hjemmesideprojekt, tilbageført ubrugte midler	51,5
Digitalisering/hjemmesideprojekt, forbrug 2018	40,3
Tegnsprog, digitalisering/hjemmesideprojekt	-91,8
Hensættelser i alt	-1.388,6

Der er i forbindelse med flytningen til Bogense hensat beløb til dækning af fratrædelsesgodtgørelse mv.

4.2 Indtægtsdækket virksomhed

Tabel 15 - Oversigt over akkumuleret resultat for indtægtsdækket virksomhed

	Ultimo 2015	Ultimo 2016	Ultimo 2017	Ultimo 2018
Løbende priser, 1000 kr.				
Kursus- og foredragsvirksomhed	32,8	148,2	67,3	13,7

4.3 Tilskudsfinansieret virksomhed

Tabel 18 - Andre tilskudsfinansierede aktiviteter (uk. 97)

Løbende priser, 1000 kr.	Overført overskud fra tidligere år	Årets tilskud	Årets udgifter	Årets resultat	Overskud til videreførelse
Nettverket for språknemndene i Norden 2018 *)	72,9	368,2	441,1	0,0	0,0
Nordisk Tegnsprogsnetværk	24,3	110,2	134,5	0,0	0,0
I alt	97,2	478,4	575,6	0,0	0,0

*) Under årets tilskud indgår egne indtægter fra konferencegebyr for udenlandske gæster på i alt 60.830 kr.

Tabel 18a - Tilskudsfinansieret forskningsvirksomhed (uk. 95)

Løbende priser, 1000 kr.	Overført overskud fra tidligere år	Årets tilskud	Årets udgifter	Årets resultat	Overskud til videreførelse
Yes, det er coolt	-108,5	0,0	108,5	0,0	0,0
I alt	-108,5	0,0	108,5	0,0	0,0

4.4 It-omkostninger

Tabel 21.: It-omkostninger, 1.000 kr.

Bilag om it-omkostninger

Virksomhed / It omkostninger / Regnskabskonto / Indkøbskategori	Beløbstype	Regnskab år-til-dato
I alt		570.2
59190628 Dansk Sprognævn		570.2
It-systemdrift		475.0
2265 Køb af IT-tjenesteydelser		475.0
1680 IT Software og -licenser		0,00
6100 Outsourcet IT drift		475.0
It-vedligehold		6.0
2265 Køb af IT-tjenesteydelser		6.0
6250 Udførende IT-konsulenter, drift		6.0
6300 Øvrige IT-tjenesteydelser		0,0
It-udvikling (der er driftsført)		35.0
2265 Køb af IT-tjenesteydelser		35.0
6220 Rådgivende IT-konsulenter, udvikling		35.0
Udgifter til it varer til forbrug		54.1
2260 Køb af IT-varer til forbrug		54.1
1620 Computere og tilbehør		7.2
1650 IT udstyr i øvrigt		4.9
1660 IT forbrugsstoffer og IT-tilbehør		1.6
4220 Grafiske ydelser, scanning, makulering mv.		0,0
6100 Outsourcet IT drift		40.2

4.5 Supplerende bilag

Note 1: Personaleomkostninger

Årsværk/antal	Regnskab 2015	Regnskab 2016	Regnskab 2017	Regnskab 2018	Budget 2019
Antal årsværk	14,9	15,7	14,9	15,1	15,0
Tilgang af medarbejdere	4,0	5,0	1,0	6,0	5,0
Afgang af medarbejdere	5,0	4,0	3,0	6,0	5,0